



Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 151/19

Λουξεμβούργο, 5 Δεκεμβρίου 2019

Απόφαση στις συνεκδικασθείσες υποθέσεις C-708/17 EVN Bulgaria Toplofikatsia κατά Nikolina Stefanova Dimitrova και C-725/17 Toplofikatsia Sofia κατά Mitko Simeonov Dimitrov

Το δίκαιο της Ένωσης δεν αντιτίθεται σε εθνική ρύθμιση η οποία προβλέπει ότι κάθε ιδιοκτήτης διαμερίσματος σε κτίριο επί του οποίου έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία υποχρεούται να συμβάλλει στις δαπάνες για τη θέρμανση των κοινόχρηστων μερών

Με την απόφαση EVN Bulgaria Toplofikatsia (C-708/17 και C-725/17), την οποία εξέδωσε στις 5 Δεκεμβρίου 2019, το Δικαστήριο εξέτασε αν συμβιβάζεται με το δίκαιο της Ένωσης εθνική ρύθμιση σχετική με την παροχή θερμικής ενέργειας και έκρινε ότι οι οδηγίες 2011/83, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών¹, και 2005/29, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές², δεν αντιτίθενται σε εθνική ρύθμιση η οποία επιβάλλει στους ιδιοκτήτες διαμερίσματος σε κτίριο επί του οποίου έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία και το οποίο είναι συνδεδεμένο με δίκτυο τηλεθέρμανσης να συμβάλλουν στις δαπάνες κατανάλωσης θερμικής ενέργειας των κοινόχρηστων μερών και της κεντρικής εγκατάστασης του κτιρίου, μολονότι δεν υπέβαλαν ατομικό αίτημα για την παροχή θέρμανσης και δεν τη χρησιμοποιούν στο διαμέρισμά τους. Όσον αφορά την ίδια αυτή ρύθμιση, το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι οι οδηγίες 2006/32³ και 2012/27⁴, για την ενεργειακή απόδοση, δεν αντιτίθενται στον καθορισμό των χρεώσεων που αφορούν την εν λόγω κατανάλωση, για κάθε ιδιοκτήτη διαμερίσματος κτιρίου επί του οποίου έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία, κατ' αναλογία προς τον θερμαινόμενο όγκο του διαμερίσματός του.

Οι διαφορές της κύριας δίκης εντάσσονται στο πλαίσιο δύο αγωγών για την πληρωμή λογαριασμών εκ μέρους των ιδιοκτητών διαμερίσματος σε κτίρια επί των οποίων έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία, αφορώντων την κατανάλωση θερμικής ενέργειας της κεντρικής εγκατάστασης και των κοινόχρηστων μερών των κτιρίων αυτών, τους οποίους οι εν λόγω ιδιοκτήτες αρνούσαν να εξοφλήσουν. Συγκεκριμένα, οι εν λόγω ιδιοκτήτες θεωρούν ότι, μολονότι το ακίνητό τους τροφοδοτείται από δίκτυο τηλεθέρμανσης δυνάμει σύμβασης προμήθειας συναφθείσας μεταξύ της ένωσης συνιδιοκτητών και του παρόχου θερμικής ενέργειας, εντούτοις αυτοί δεν συναίνεσαν ατομικώς στην τηλεθέρμανση και δεν τη χρησιμοποιούν στο διαμέρισμά τους.

Το Δικαστήριο εξέτασε, καταρχάς, την ερμηνεία της έννοιας του «καταναλωτή», κατά την οδηγία 2011/83⁵, και έκρινε ότι στην έννοια αυτή εμπίπτουν, ως πελάτες προμηθευτή ενέργειας, οι

¹ Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2011, L 304, σ. 64), άρθρο 27.

² Οδηγία 2005/29/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Μαΐου 2005, για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές των επιχειρήσεων προς τους καταναλωτές στην εσωτερική αγορά και για την τροποποίηση της οδηγίας 84/450/ΕΟΚ του Συμβουλίου, των οδηγιών 97/7/ΕΚ, 98/27/ΕΚ, 2002/65/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 2006/2004 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου («οδηγία για τις αθέμιτες εμπορικές πρακτικές») (ΕΕ 2005, L 149, σ. 22), άρθρο 5, παράγραφος 1 και 5.

³ Οδηγία 2006/32/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2006, για την ενεργειακή απόδοση κατά την τελική χρήση και τις ενεργειακές υπηρεσίες και για την κατάργηση της οδηγίας 93/76/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ 2006, L 114, σ. 64), άρθρο 13, παράγραφος 2.

⁴ Οδηγία 2012/27/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2012, για την ενεργειακή απόδοση, την τροποποίηση των οδηγιών 2009/125/ΕΚ και 2010/30/ΕΕ και την κατάργηση των οδηγιών 2004/8/ΕΚ και 2006/32/ΕΚ (ΕΕ 2012, L 315, σ. 1), άρθρο 10, παράγραφος 1.

⁵ Άρθρο 2, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/83.

ιδιοκτήτες και οι φορείς εμπράγματος δικαιώματος που αφορά τη χρήση διαμερίσματος σε κτίριο επί του οποίου έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία και το οποίο είναι συνδεδεμένο με δίκτυο τηλεθέρμανσης, στον βαθμό που είναι φυσικά πρόσωπα τα οποία δεν έχουν αναπτύξει εμπορικές ή επαγγελματικές δραστηριότητες. Το Δικαστήριο συνήγαγε ως εκ τούτου ότι οι επίμαχες στην κύρια δίκη συμβάσεις προμήθειας τηλεθέρμανσης εμπίπτουν στην κατηγορία των συμβάσεων που έχουν συναφθεί μεταξύ εμπόρων και καταναλωτών, κατά την έννοια του άρθρου 3, παράγραφος 1, της οδηγίας 2011/83.

Εν συνεχεία, το Δικαστήριο διευκρίνισε την έννοια της «παροχής μη παραγγελθέντων» αγαθών, κατά το άρθρο 27 της οδηγίας 2011/83, επισημαίνοντας ότι η τροφοδοσία με θερμική ενέργεια της κεντρικής εγκατάστασης και, κατά συνέπεια, των κοινόχρηστων μερών κτιρίου επί του οποίου έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία, η οποία πραγματοποιείται κατόπιν της απόφασης που έλαβαν οι συνιδιοκτήτες του κτιρίου αυτού να το συνδέσουν με τηλεθέρμανση, σύμφωνα με το εθνικό δίκαιο, δεν συνιστά μη ζητηθείσα παροχή τηλεθέρμανσης.

Τέλος, το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί της μεθόδου χρέωσης της κατανάλωσης θερμικής ενέργειας σε κτίρια επί των οποίων έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία. Επισήμανε ότι, σύμφωνα με την οδηγία 2006/32⁶, τα κράτη μέλη εξασφαλίζουν ότι, εφόσον είναι τεχνικώς εφικτό, παρέχονται στους τελικούς καταναλωτές, μεταξύ άλλων, ηλεκτρικής ενέργειας και τηλεθέρμανσης ατομικοί μετρητές που μετρούν επακριβώς την πραγματική ενεργειακή κατανάλωσή τους. Όμως, κατά το Δικαστήριο, δύσκολα μπορεί να γίνει δεκτό ότι είναι δυνατή η πλήρης εξατομίκευση των χρεώσεων που αφορούν τη θέρμανση στα κτίρια επί των οποίων έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία, ιδίως ως προς την κεντρική εγκατάσταση και τα κοινόχρηστα μέρη, δεδομένου ότι τα διαμερίσματα ενός τέτοιου κτιρίου δεν είναι ανεξάρτητα μεταξύ τους από άποψη θέρμανσης, αφού η θερμότητα κυκλοφορεί μεταξύ των θερμαινόμενων και των λιγότερο ή καθόλου θερμαινόμενων χώρων. Υπό τις συνθήκες αυτές, το Δικαστήριο κατέληξε στο συμπέρασμα ότι, λαμβανομένου υπόψη του ευρέος περιθωρίου χειρισμών που διαθέτουν τα κράτη μέλη στη μέθοδο υπολογισμού της κατανάλωσης θερμικής ενέργειας στα κτίρια επί των οποίων έχει συσταθεί οριζόντια ιδιοκτησία, οι οδηγίες 2006/32 και 2012/27 δεν αντιτίθενται σε μέθοδο υπολογισμού της θερμότητας που εκλύεται από την κεντρική εγκατάσταση ενός τέτοιου κτιρίου, η οποία βασίζεται στην αναλογία του θερμαινόμενου όγκου κάθε διαμερίσματος.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582

⁶ Άρθρο 13, παράγραφος 2, της οδηγίας 2006/32.